AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Chain Wax

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

1.2. Bruk av stoffet/stoffblandingen

Rense- og pleiemiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Selskap:	CTP GmbH	
Gate:	Saalfelder Strasse 35h	
Sted:	D-07338 Leutenberg	
Telefon:	+49 (0)36734 230-0	Telefax: +49 (0)36734 230-22
E-post:	msds@bluechemgroup.com	
Utsteder:	Jens Moeller, Dipl.-Chem.	Telefon: +49 (0)36734 230-19
Internet:	www.bluechemgroup.com	

Leverandør

Selskap:	Lütken & Co. AS
Gate:	Lillehagveien 48
Sted:	N-1365 Blommenholm
Telefon:	+47 67839090
E-post:	lutken@lutken.no
Internet:	www.lutken.no / www.bedre-bil-motor.no

1.4. Nødtelefonnummer:

Giftinformasjonen: +47 22591300

Andre opplysninger

Varenummer: 3082

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Forordning (EF) nr. 1272/2008

Farekategorier:
Aerosoler: Aerosol 1
Hudetsing/hudirritasjon: Skin Irrit. 2
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Eye Irrit. 2
Giftvirkning på bestemte organer - enkelteksponering: STOT SE 3
Farlig for vannmiljøet: Aquatic Chronic 3
Fareutsagn:
Ekstremt brannfarlig aerosol.
Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
Irriterer huden.
Gir alvorlig øyeirritasjon.
Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Forordning (EF) nr. 1272/2008

Risikobestemmende komponent(er) for etikettering

Hydrocarbons C7, n-alkanes, iso-alkanes, cyclics
Hydrocarbons, C6-C7, n-Alkanes, Isoalkanes, Cyclenes, < 5% n-hexane

Signalord: Fare

Piktogrammer:

Fareutsagn

H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H315	Irriterer huden.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Forsiktighetsutsagn

P101	Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102	Oppbevares utilgjengelig for barn.
P210	Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
P211	Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
P251	Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.
P261	Unngå innånding av Aerosol.
P271	Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.
P280	Benytt vernehansker/verneklær/øyevern/ansiktsskjerm.
P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P312	Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege ved ubehag.
P410+P412	Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122 °F.
P501	Ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg.

2.3. Andre farer

Det foreligger ingen informasjoner.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Kjemisk karakteristikk

Overflatespenningkomponenter
korrosjonshindrende middel

Aerosoldrivmiddel:
Propan-/butanblanding

Farlige komponenter

CAS-nr.	Stoffnavn			Innhold
	EF-nr.	Index-nr.	REACH-nr.	
	GHS-klassifisering			
74-98-6	propan			10 - 20 %
	200-827-9		01-2119486944-21	
	Flam. Gas 1, Compressed gas; H220 H280			
75-28-5	isobutan			10 - 20 %
	200-857-2		01-2119485395-27	
	Flam. Gas 1, Compressed gas; H220 H280			
64742-49-0	Hydrocarbons C7, n-alkanes, iso-alkanes, cyclics			2,5 - 10 %
	927-510-4		01-2119475515-33	
	Flam. Liq. 2, Skin Irrit. 2, STOT SE 3, Asp. Tox. 1, Aquatic Chronic 2; H225 H315 H336 H304 H411			
92128-66-0	Hydrocarbons, C6-C7, n-Alkanes, Isoalkanes, Cyclenes, < 5% n-hexane			2,5 - 10 %
	921-024-6		01-2119475514-35	
	Flam. Liq. 2, Skin Irrit. 2, STOT SE 3, Asp. Tox. 1, Aquatic Chronic 2; H225 H315 H336 H304 H411			
106-97-8	Butane			3 - 8 %
	203-448-7		01-2119474691-32	
	Flam. Gas 1, Compressed gas; H220 H280			
61789-86-4	Calcium-petroleum-sulfonate			1,0 - 2,5 %
	263-093-9			
	Skin Irrit. 2; H315			
68608-26-4	Sodium sulfonate			1,0 - 2,5 %
	301-210-8			
	Eye Dam. 1; H318			

Ordlyd i H- og EUH-setningene: se under avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt råd

Den skadede bringes ut i frisk luft. Den skadede holdes varm og i ro.

Ved innånding

Den skadede bringes ut i frisk luft. Den skadede holdes varm og i ro.
Ved pustevansker kontaktes lege.
Ved fare for bevisstloshet legges og transporteres i stabil sidestilling.

Ved hudkontakt

Ta straks av skitne klær, også undertøy og sko.
Får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann og såpe.
Smør inn med fettholdig salve.

Ved øyekontakt

Skylles straks med åpnet oyelokkspalt 10 til 15 minutter med rennende vann.
Lege må konsulteres.

Ved svelging

La vannet bli drukket i små slurker (fortynningseffekt). Lege må konsulteres.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Hyppig og vedvarende hudkontakt kan føre til hudirritasjoner.
Irritasjon av øynene: Irriterende virkning mulig.
: Dampene kan føre til at man føler seg søvnig eller omtåket.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Advarsel om pustevansker.

AVSNITT 5: Brannslokkingstiltak

5.1. Slokkingsmidler

Egnet slukkemiddel

Brannslokkingspulver.
Sand.
alkoholbestandig skum.
Kulldioksyd (CO_2).

Uegnet slukkemiddel

Høytrykksvannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Dannelse av dekomposisjonsprodukter mulig.
Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann eller eksplosjon.

5.3. Råd til brannmannskaper

Ved brann: Bruk autonomt pusteapparat.

Ytterligere råd

Kjøl ned utsatt beholder ved brann.
Kontaminert slukningsvann må samles adskilt.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Ved brann: Bruk autonomt pusteapparat.
Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.
Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Slå ned gass/damp/tåke med vannspray.
Må ikke tømmes i sluk eller vassdrag.
Gi beskjed til ansvarlige myndigheter ved gassutstrømming eller ved utslipp i vassdrag, jordsmonn eller kanalisering.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Forhindre utvidelse av området (f.eks. ved inndemming eller oljesperrer).
Tørk opp med absorberende material (f.eks. klut, skinn).

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Ingen data

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sikkert håndteringsråd

Lukket innretning. Damp/aerosol bør suges opp umiddelbart der det oppstår.
Unngå kontakt med huden og øynene.

Henvisninger til brann- og eksplosjonsbeskyttelse

Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Krav til lagringsområder og containere

Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted. Oppbevares iht. oppbevaringsforskrifter for aerosoler.
Ikke oppbevar ved temperaturer >: 50 °C

Ytterligere informasjon om lagringsforhold

Emballasjematerialer: Metall.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger ingen informasjoner.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære

CAS-nr.	Stoffnavn	ppm	mg/m³	fiber/cm³	Kategori	Kilde
106-97-8	Butan	250	600		Gjennomsnittsv.	
74-98-6	Propan	500	900		Gjennomsnittsv.	

8.2. Eksponeringskontroll

Beskyttelse og hygienetiltak

Ikke spise, drikke, royke, snuse på arbedsplassen. Før pauser og ved arbeidsslutt må hendene vaskes.

Øye-/ansiktsbeskyttelse

Bruk godt forseglede vernebriller mot mulig sprut i øynene. (DIN EN 166)

Håndvern

Bruk hansker.

Hudvern

Bruk egnede løsemiddelsikre verneklær iht. EN 465.

Åndedrettsvern

Sørg for god ventilasjon dersom det utvikles aerosoler/tåke. Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform:	Aerosol
Farge:	gul
Lukt:	karakteristisk

Fysiske tilstand

Autooksidasjonstemperatur:	> 200 °C
Tetthet (ved 20 °C):	0,704 g/cm³
Vannløselighet: (ved 20 °C)	ikke oppløselig
Løsemiddelinnhold:	53,9 %

9.2. Andre opplysninger

Ingen data

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Det foreligger ingen informasjoner.

10.2. Kjemisk stabilitet

Ingen dekomposisjon ved tilsiktet bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen kjente reaksjoner er kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Bruk materialet bare på steder uten åpen ild, flamme og andre antennelseskilder.
Ikke oppbevar ved temperaturer >: 50 °C
Må ikke utsettes for varme.

10.5. Uforenlige materialer

Oksyderingsmidler.
Syre, konsentrert.
Alkalier (baser), konsentrert.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Karbonmonoksid (CO).
Kulldioksyd (CO2).

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke tilfredsstilt.

CAS-nr.	Stoffnavn				
	Eksponeringsvei	Dose	Arter	Kilde	Metode
64742-49-0	Hydrocarbons C7, n-alkanes, iso-alkanes, cyclics				
	gjennom munnen	LD50 >5840 mg/kg	Rotte		
	gjennom huden	LD50 >2920 mg/kg	Rotte		
	ved innånding (4 h) damp	LC50 23,3 mg/l	Rotte		
92128-66-0	Hydrocarbons, C6-C7, n-Alkanes, Isoalkanes, Cyclenes, < 5% n-hexane				
	gjennom munnen	LD50 >5000 mg/kg	Rotte		
	gjennom huden	LD50 >2000 mg/kg	Kanin		
	ved innånding (4 h) damp	LC50 >20 mg/l	Rotte		
61789-86-4	Calcium-petroleum-sulfonate				
	gjennom munnen	LD50 > 2000 mg/kg	Rotte		
68608-26-4	Sodium sulfonate				
	gjennom munnen	LD50 > 5000 mg/kg	Rotte		

Irritasjon- og etsevirkning

Irriterer huden.
Gir alvorlig øyeirritasjon.

Følsomme påvirkning

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke tilfredsstilt.

Kreftfremkallende, mutasjonsfremkallende eller giftige påvirkninger for forplantning

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke tilfredsstilt.

Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering

Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke tilfredsstilt.

Aspirasjonsfare

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke tilfredsstilt.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

CAS-nr.	Stoffnavn						
	Giftighet i vann	Dose		[h] | [d]	Arter	Kilde	Metode
64742-49-0	Hydrocarbons C7, n-alkanes, iso-alkanes, cyclics						
	Akutt fiskegiftighet	LC50 mg/l	>13,4	96 h	fish		
	Akutt algetoksitet	ErC50 mg/l	10-30	72 h	algae		
	Akutt crustaceatoksitet	EC50	3,0 mg/l	48 h	Dm		
92128-66-0	Hydrocarbons, C6-C7, n-Alkanes, Isoalkanes, Cyclenes, < 5% n-hexane						
	Akutt fiskegiftighet	LC50	11,4 mg/l	96 h	Oncorhynchus mykiss		
	Akutt algetoksitet	ErC50	30 mg/l	72 h	Pseudokirchneriella subcapitata		
	Akutt crustaceatoksitet	EC50	3 mg/l	48 h	Daphnia magna		

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

biologisk nedbrytbare tensider.

CAS-nr.	Stoffnavn			
	Metode	Verdi	d	Kilde
	Vurdering			
92128-66-0	Hydrocarbons, C6-C7, n-Alkanes, Isoalkanes, Cyclenes, < 5% n-hexane			
	Biologisk nedbryting	81%	28	
	Lett biologisk nedbrytbar (etter OECD-kriterier)			

12.3. Bioakkumuleringsevne

Det foreligger ingen informasjoner.

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann

CAS-nr.	Stoffnavn	Log Pow
74-98-6	propan	2,36
75-28-5	isobutan	2,8

12.4. Mobilitet i jord

Det foreligger ingen informasjoner.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Det foreligger ingen informasjoner.

12.6. Andre skadevirkninger

Det foreligger ingen informasjoner.

Andre opplysninger

Må ikke tømmes i sluk eller vassdrag.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsbehandling

Må ikke kastes i husholdningsavfallet.
Må ikke tømmes i sluk eller vassdrag.
Trenger forskriftsmessig spesialbehandling i kontakt med godkjente avfallsselskaper og angjeldende myndighet.
Avtal nøyaktig avfallskode med en lokal avfallsekspert.

Europeisk avfallskatalog - Avfall fra rester/ubrukte produkter

160504 Avfall som ikke er spesifisert andre steder i listen; Gass i trykkbeholdere og kasserte kjemikalier; Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer; farlig avfall

Europeisk avfallskatalog - Avfall fra rester

160504 Avfall som ikke er spesifisert andre steder i listen; Gass i trykkbeholdere og kasserte kjemikalier; Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer; farlig avfall

Forurenset emballasje og anbefalt rengjøringsmiddel

Kontaminerte forpakninger må tømmes helt, og kan etter tilsvarende rengjøring gjenbrukes.
Ikke punkter, skjær eller sveis uren beholder. (Eksplosjonsfare.)

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Land transport (ADR/RID)

14.1. FN-nummer:	UN 1950
14.2. FN-forsendelsesnavn:	AEROSOLBEHOLDERE
14.3. Transportfareklasse(r):	2
14.4. Emballasjegruppe:	-
Etiketter:	2.1

Klassifisering-kode:	5F
Spesielle bestemmelser:	190 327 344 625
Begrenset mengde (LQ):	1 L
Fristillt mengde:	E0
Transportkategori:	2
Fare-nummer:	-
Tunnelbegrensingskode:	D

Skipstransport innenlands (ADN)

14.1. FN-nummer:	UN 1950
14.2. FN-forsendelsesnavn:	AEROSOLBEHOLDERE Propan-/butanblanding
14.3. Transportfareklasse(r):	2
14.4. Emballasjegruppe:	-
Etiketter:	2.1

Klassifisering-kode:	5F
Spesielle bestemmelser:	190 327 344 625

Begrenset mengde (LQ):	1 L
Fristillt mengde:	E0

Sjøtransport (IMDG)

14.1. FN-nummer:	UN 1950
14.2. FN-forsendelsesnavn:	AEROSOLS Propan-/butanblanding
14.3. Transportfareklasse(r):	2.1
14.4. Emballasjegruppe:	-
Etiketter:	2.1

Havforurensende stoff:	-
Spesielle bestemmelser:	63, 190, 277, 327, 344, 381, 959
Begrenset mengde (LQ):	1000 mL
Fristillt mengde:	E0
EmS:	F-D, S-U

Lufttransport (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1. FN-nummer:	UN 1950
14.2. FN-forsendelsesnavn:	AEROSOLS, FLAMMABLE Propan-/butanblanding
14.3. Transportfareklasse(r):	2.1
14.4. Emballasjegruppe:	-
Etiketter:	2.1

Spesielle bestemmelser:	A145 A167 A802
Begrenset mengde (LQ) Passenger:	30 kg G
Passenger LQ:	Y203
Fristillt mengde:	E0
IATA-Emballeringsinstruksjon - Passenger:	203
IATA-Maksimalt kvantum - Passenger:	75 kg
IATA-Emballeringsinstruksjon - Cargo:	203
IATA-Maksimalt kvantum - Cargo:	150 kg

14.5. Miljøfarer

MILJØFARLIG: nei

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Det foreligger ingen informasjoner.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Det foreligger ingen informasjoner.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Innskrenkning av bruk (REACH, vedlegg XVII):

Innføring 28: isobutan; Hydrocarbons C7, n-alkanes, iso-alkanes, cyclics

Innføring 29: Butane

2010/75/EU (VOC): 379,5 g/l

Ytterligere henvisninger

Inneholder:
15 - 30 % hydrokarboner, alifatisk.
< 5 % anioniske tensider

Nasjonal forskrifter

Vannfare-klasse (D): 2 - farlig for vann

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Stoffsikkerhetsbedømmelser for stoffer i denne blandingen ble ikke gjort.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forandringer

Dette datablad inneholder forandringer fra den tidligere utgave i seksjon(er): 1,11,14.

Ordlyd i H- og EUH-setningene (Nummer og fulltekst)

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315	Irriterer huden.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Utfyllende opplysninger

Denne informasjonen er basert på et nåværende nivå i følge vårt kjennskap. Informasjonen vil imidlertid ikke kunne gi forsikringer når det gjelder produktegenskaper og etablerer ingen legale kontraktforhold.
Mottakeren av vårt produkt er fullstendig ansvarlig for å iaktta eksisterende lover og regler.

(All data for de farlige bestanddelene ble tatt fra siste versjon av underleverandørenes produktdatablad.)